

MEDEDELING

Onderwerp: Smart Energy Hub Zutphen - de Mars
Aandachtsveldhouder: F. Wissing-Kunst
Informatie bij: drs. D.J. Kolkman, manager Zuiveringsbeheer en Riolering
Zaaknummer: 69878
Openbaarheid: Openbaar
Bijlagen:

Kennis te nemen van

1. de resultaten van de verkenning naar een smart energy hub in Zutphen
2. de beoogde vervolgstappen

Inleiding

Het waterschap ontwikkeld in samenwerking met burgerinitiatief Zutphen Energie een windpark in Zutphen (windpark IJsselwind). De Raad van State gaat naar verwachting in kwartaal 2 een uitspraak doen. Nadat groen licht is verkregen wordt de uitvoeringsfase van het project opgestart.

In Zutphen is sprake van netcongestie en daarom kunnen de twee turbines van Zutphen Energie niet aansluiten. Om netcongestie te verminderen en de duurzame windenergie van Zutphen Energie toch in te kunnen zetten, is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheid van een smart energy hub op de Mars in Zutphen. Op 28 maart 2024 is voor deze verkenning een intentieovereenkomst getekend, onder andere door de initiatiefnemers KME, Zutphen Energie en het waterschap én door gemeente Zutphen en provincie Gelderland.

Samenvatting

1. Resultaten van de verkenning:

De smart energy hub in Zutphen - de Mars is een andere manier om de installaties van KME en de windmolens van Zutphen Energie en het waterschap aan te sluiten. Niet een aparte aansluiting voor alle gebruikers maar één aansluitpunt (hub) waar gezamenlijk gebruik van wordt gemaakt. De hub heeft zijn eigen infrastructuur (kabels, transformatoren, schakelkasten) die het gezamenlijk gebruik mogelijk maakt.

Het blijkt dat als we samen aansluiten en opwekking (windturbines) en gebruik (productie KME) aan elkaar koppelen, er ruimte via de bestaande aansluitingen van KME en het waterschap¹ ontstaat. Zutphen Energie kan in dit geval haar turbines aansluiten.

Uit de verkenning zijn de volgende voordelen van de smart energy hub naar voren gekomen:

- De windmolens van Zutphen Energie kunnen via de hub toch worden aangesloten. Dat zorgt ervoor dat het windpark doorgang kan vinden.
- Het realiseren van het windpark levert een belangrijke bijdrage aan de RES-doelstelling van de gemeente Zutphen en provincie Gelderland.
- De turbine van het waterschap levert een grote bijdrage aan de energieneutraliteit.
- Er ontstaat meer ruimte op het lokale net in Zutphen, het vermindert netcongestie.
- In het voorlopig ontwerp is rekening gehouden met extra ruimte om meer partijen aan te laten sluiten.

¹ Het waterschap heeft een netaansluiting voor de windmolen kunnen reserveren bij Liander, ruim voordat sprake was van netcongestie.

- Het aansluiten van de windmolen van het waterschap op de smart energy hub geeft een investeringsbesparing van circa 100.000 euro in het windenergieproject.

Bij netwerkbedrijf Liander is het verzoek neergelegd om de beoogde aansluiting tussen de hub en Liander verder te optimaliseren. Door de initiatiefnemers, de gemeente Zutphen, de RES Stedendriehoek en de provincie Gelderland is tevens een gezamenlijke brief verstuurd aan Liander om extra aandacht te vragen voor dit verzoek.

Om een smart energy hub aan te sluiten vereist de netbeheerder één entiteit. Het is niet mogelijk om per gebruiker van de hub overeenkomsten met de netbeheerder af te sluiten. De smart energy hub sluit met netbeheerder Liander een transportovereenkomst af en is ook verantwoordelijk voor de technische infrastructuur van de hub. Daarnaast leent deze entiteit zich om onderlinge afspraken tussen de deelnemers vast te leggen. Met de smart energy hub kunnen de deelnemers vervolgens dezelfde afspraken (en garanties) vastleggen zoals normaal met een netwerkbedrijf.

De deelnemers laten zich adviseren door een gespecialiseerd juridisch adviseur, om te komen tot een nieuwe entiteit en ook voor het opstellen van onderlinge afspraken.

2. Beoogde vervolgstappen

De ontwikkeling van een smart energy hub brengt veel voordelen met zich mee, ook voor het waterschap. Om een besluit te nemen over een eventuele deelname aan de hub zien we twee stappen. De eerste stap is het vastleggen van alle voor de smart energy hub benodigde afspraken tussen de deelnemers, in een zogenoemde Term Sheet. Deze Term Sheet legt de afspraken vast tussen de deelnemers over de oprichting van een entiteit en het gezamenlijke gebruik van de bestaande aansluitingen. Belangrijk onderdeel binnen deze Term Sheet zijn de opschortende voorwaarden waaronder de Term Sheet wordt aangegaan. Eén van de opschortende voorwaarden is goedkeuring van het Algemeen Bestuur van het waterschap voor deelneming in de smart energy hub.

Het college van Dijkgraaf en Heemraden wil de eerste stap nu gaan zetten, en de Term Sheet ondertekenen. Zodra verdere details zijn uitgewerkt, wordt deelname als aandeelhouder aan de smart energy hub, voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Stap twee in het proces.

Consequentie

Gezien de uitkomsten van de verkenning wordt een samenwerking beoogd met Energie coöperatie Zutphen en KME om de energie hub te kunnen ontwikkelen.

Financiën

De energy hub zal 1 á 2 miljoen euro kosten, die vanuit de markt gefinancierd zal worden. Van het waterschap wordt geen investering verwacht. De business case voor de energy hub is positief, maar wordt nog verder uitgewerkt. Een positieve Business Case is een opschortende voorwaarde in de Term Sheet.

Uitvoering

Er wordt gestreefd naar een voorstel aan het algemeen bestuur, voor de beoogde deelneming in de smart energie hub, op de vergadering van 9 september 2025.